

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

Київський Політехнік

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

2 червня 2011 року

№21 (2955)

Візит делегації Республіки Куба

26 травня Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут" відвідала делегація Республіки Куба, очолювана радником з наукових питань голови Державної Ради Куби Фіделем Кастро Діас-Балартом та Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Куба Феліксом Леоном Карбальо. До її складу також входили дослідник Міністерства науки, технологій та довгіля Республіки Куба Хулю Сесар Гарсія Родрігес та начальник управління нанохарактеристик Центру передових досліджень Куби Карлос Альфредо Толедо Санчес. З історією та сьогоденням університету гостей ознайомив перший проректор НТУУ "КПІ" академік НАН України Юрій Якименко. Під час обговорення напрямів відновлення і розширення взаємовигідної співпраці представників Республіки Куба особливо зацікавили питання підготовки фахівців для галузей, пов'язаних із розробкою та використанням наноматеріалів та нанотехнологій. Після переговорів гости оглянули галерею видатних учених – засновників відомих науково-педагогічних шкіл КПІ, відвідали Державний політехнічний музей та Науковий парк "Київська політехніка".

Інф. "КП"

Х.С. Гарсія Родрігес, Ф.К. Діас-Баларт, Ф.Л. Карбальо

М.З.Згуровський серед учасників конгресу

На Невському міжнародному екологічному конгресі

промисловості" та чистого виробництва були присвячені доповіді вчених, політичних діячів, керівників міжнародних установ та відомств. З доповідю про впровадження "зеленої економіки" виступив Генеральний директор Організації Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО) Канде К. Юмке-ла. Він, зокрема, сказав: "Ми потребуємо фундаментальних змін у тому, як ми виробляємо, споживаємо та обмінююмо товари. Ми повинні зробити нашу стратегію розвитку та економіку "зеленими", направленими на впровадження інвестицій та інновацій, на створення "дружніх" по відношенню до навколошнього середовища технологій і виробництв. Ми повинні сприяти створенню нових, "зелених" робочих місць у промисловості".

Логічним продовженням теми, яку порушив Генеральний директор ЮНІДО, стала аналітична доповідь ректора НТУУ "КПІ" академіка М.З.Згуровського під час роботи круглого столу "Зелені технології" для охорони навколошнього середовища.

щ: сприяння інвестиціям у сфері "зеленої промисловості". У своїй доповіді Михайло Захарович представив науково-практичний доробок КПІ в розвитку "зеленої індустрії". Це і наукові розробки в галузі індексів сталого розвитку, і практичне застосування цих розробок у проектах "зеленої енергетики" для регіонів України, і впровадження "смарт-технологій" в експериментальній розсредженні мережі електростанцій КПІ, яка безпосередньо використовує принципи побудови "зеленої індустрії".

Доповідь Михайла Захаровича була сприйнята аудиторією із зацікавленістю, оскільки на конгресі це був чи не єдиний приклад реальної діяльності університету дослідницького типу. Досить сказати, що наступні доповіді неодноразово посилалися на головні пункти доповіді ректора НТУУ "КПІ". Презентація НТУУ "КПІ" привернула особливу увагу міністра охорони навколошнього середовища Республіки Австрія пана Томаса Якла, що можна відмітити як позитивний крок до майбутньої участі НТУУ "КПІ" в міжнародних проектах. Адже Австрія, на території якої знаходиться штаб-квартира ЮНІДО, здійснює відчутний внесок у роботу цієї організації.

За інформацією Центру більш чистого виробництва НТУУ "КПІ"

16-17 травня 2011 р. у м. Санкт-Петербург проходив Четвертий Невський міжнародний екологічний конгрес, присвячений 20-річчю СНД. Актуальним питанням сьогодення – проблемам сталого розвитку світової системи, захисту навколошнього середовища, ролі держави в розвитку "зеленої

Вища освіта: досвід Ізраїлю

19 травня наш університет відвідали другий секретар Посольства Держави Ізраїль в Україні, директор Ізраїльського культурного центру пані Юлія Дор та координатор академічних програм Канцелярії прем'єр-міністра Ізраїлю, завідувач відділу міжнародних зв'язків Відкритого університету Ізраїлю, науковий співробітник Тель-Авівського університету пані Софі Коцер.

На засіданні методичної ради університету пані Софі Коцер розповіла про систему вищої освіти Ізраїлю. Особливу увагу вона звернула на високу мобільність у вищій школі країни: студент без особливих складнощів може

змінювати напрямами підготовки та університети. Пані Софі Коцер підкresлила, що оскільки економіка Ізраїлю базується на високих технологіях, то її освіта спрямована на Hi-Tech. Тож держава потребує насамперед фахівців для роботи у високотехнологічних галузях та спеціалістів медичної та біотехнологічної сфери. Проте, з огляду на тенденцію зменшення інтересу суспільства до гуманітарних наук, держава почала опікуватися їй такими дисциплінами, оскільки, за словами пані Коцер, без гуманітарної складової вважати вищу освіту ґрунтованою і повною не можна.

Інф. "КП"

Юлія Дор та Софі Коцер

Виступає Б.М.Малиновський

Наукова сесія Вченої ради

23 травня на засіданні наукової сесії Вченої ради НТУУ "КПІ" член-кореспондент НАН України, академік Міжнародної академії інформатизації, професор Борис Миколаївич Малиновський виступив з доповіддю "Становлення вітчизняного комп'ютеробудування". Виступ був приурочений до виходу його спогадів "Документальна трилогія".

У першій книзі трилогії, яка носить назву "Пам'ятники нашої молодості", патріарх вітчизняної обчислювальної техніки розповідає про те, як створювався перший комп'ютер у континентальній Європі – мала електронна обчислювальна машина (МЕОМ) (1950 рік). Надзвичайно цікавими є сторінки про розробку першої цифрової напівпровідникової керуючої машини широкого призначення – "Дніпро" (1961 р.). Саме з цієї машини розпочалося подальше серйоне вироб-

ництво комп'ютерів в Україні. Автор також ділиться спогадами про співпрацю зі своїми видатними сучасниками-колегами – академіками В.М.Глушковим, С.О.Лебедєвим та іншими.

Друга частина спогадів називається "Друзі, яких я не побачу...". Вона присвячена рокам Великої Вітчизняної війни (автор почав її ряжевим артилеристом, а закінчив командиром батареї), фронтовим друзям і брату, які на тій війні загинули.

Завершує трилогію книга "Очима ветерана", в якій Б.М.Малиновський розмірковує над подіями останніх десятиліть.

Після завершення виступу ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України М.З. Згуровський широ подякував Б.М.Малиновському і вручив йому Почесну грамоту університету.

Сергій Смолець

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

1   Міжнародна
співпраця

2   Наукова сесія
Вченої ради

3   Викладач-
дослідник
Г.В.Ложскін

4   Стипендіати
ректора з ITC

2   Студентські
наукові
конференції

3   Ю.Д.Соколов
– завідувач
кафедри вищої
математики
КПІ 1937-1941 рр.

На засіданні
профкому
співробітників

Оголошення

4   Концепт
Анжеліки Акбар

Іноземні
студенти КПІ
на свята
в Переяславі

ВІКЛАДАЧ-ДОСЛІДНИК

Заслужений діяч науки і техніки України, доктор психологічних наук, професор, полковник у відставці Георгій Володимирович Ложкін працює в нашому університеті з 1995 р.

Професійний шлях Г.В.Ложкіна розпочався у Київському вишому інженерному радіотехнічному училищі військ протиповітряної оборони (1963 р.). Його перші роботи в галузі психо-

Гордість кафедри психології і педагогіки

логії були пов'язані з дослідженням праці операторів радіолокаційних станцій в особливих (бойових) умовах. Систематизація досвіду дозволила підготувати і захистити кандидатську докторську дисертацію на тему "Аналіз діяльності інженера АСУ і розробка психологічних умов підвищення її ефективності" (Ленінград, 1976 р.).

Більш детальний і спеціальний розвиток теоретичних позицій у професійній підготовці військових фахівців став підставою для виділення соціально-психологічних проблем організації і прогнозування спільнотної діяльності в екстремальних умовах. Це знайшло відображення у докторській дисертації на тему "Психологічні основи прогнозування успішності підготовки військових фахівців" (Москва, 1984 р.). У наступних працях була розвинута наукова теорія психологочного прогнозування успішності професійної підготовки з урахуванням можливостей людини до саморозвитку як суб'єкта. Психологічні детермінанти прогнозування базуються на індивідуальних розрізняльностях професійно та соціально значущих властивостей індивідів.

Тривалий час професор Г.В.Ложкін очолював кафедру психології і педагогіки Національного університету фізичної культури і спорту України, був удостоєний звання заслуженого професора цього університету. Він підготував 5 докторів і 30 кандидатів наук. Серед його учнів – ректор і 2 проректори ВНЗ, 6 завідувачів кафедр ВНЗ, які працюють в Україні, Росії, Ізраїлі, Польщі, Тунісі.

Г.В.Ложкін є автором понад 400 наукових і методичних публікацій з різних проблем психології. Серед опублікованих праць найбільш вагомими є "Військова психологія" (1996), "Практическая психология конфликта" (2000), "Психология здорово-человека" (2001, 2008), "Практическая

Г.В.Ложкін

психологія в системах "чоловек-техніка" (2004), "Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика" (2007), "Економічна психологія" (2004, 2006, 2008), "Психологія спорту" (2011). Професійні здобутки Георгія Володимировича відзначеними нагородами, серед яких 10 медалей, знаки "Вища школа СРСР" (1988 р.) і "Відмінник освіти України" (2000 р.).

Г.В.Ложкін проводить експертну роботу у складі редакційних колегій профільних наукових видань, серед яких: "Вісник НТУУ "КПІ": Філософія. Психологія. Педагогіка", "Соціальна психологія", "Спортивний психолог" (Росія), "Теоретичні та

прикладні проблеми психології і педагогіки", "Журнал практикуючого психолога", "Горизонти освіти", "Психологія і соціальна робота". Він є головою спеціалізованої ради із захисту кандидатських дисертацій і членом докторської ради із захисту дисертаційних досліджень у галузі психології.

Г.В.Ложкін – активний учасник наукових зібрань різного рівня. Він був одним із ініціаторів проведення першої Всеукраїнської конференції з психології конфліктів (1993 р.), матеріали якої стали методологічною основою для введення курсів конфліктології у навчальному процесі вищих навчальних закладів.

Георгію Володимировичу притаманні висока ерудиція, науковий азарт, широкий

спектр дослідницької діяльності. Проблемне поле наукових розробок професора Г.В.Ложкіна містить такі галузі, як інженерна, військова психологія, конфліктологія та психологія спорту і здоров'я. Серед новітніх наукових напрямів, що розвиваються психологічною наукою, є економічна психологія. Георгій Володимирович плідно працює на цій ниві і є автором першого в Україні посібника "Економічна психологія" (2004 р.). Попут на такий науковий напрям та навчальну літературу підтверджує перевидання посібника у 2006 і 2008 рр.

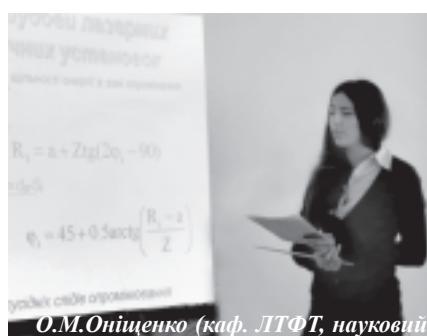
Багатий науково-педагогічний досвід реалізується в роботі з докторантами, аспірантами, магістрантами та студентами університету.

Кафедра психології і педагогіки ФСПП пишеться тим, що в її складі працює такий видатний учений, талановитий педагог, мудрій,уважний наставник молоді.

О.В. Вінославська, А.М. Сингайська

А.С.Дем'янченко (каф. КВМ, науковий кер.-проф., д.т.н. В.Б.Струтинський)

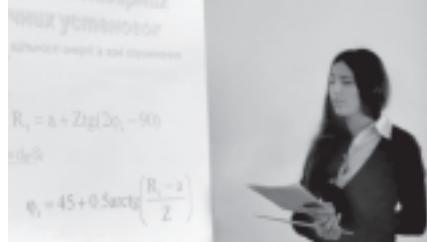
О.М.Онищенко (каф. ЛТФТ, науковий кер.-проф., д.т.н. В.П.Котлярев)

Р.В.Кравчук (каф. ДММтаОМ, науковий кер.-проф., д.т.н. М.І.Бобір)

В.В.Тарасов (каф. ПМ, науковий кер.-ст. викл. Ю.О.Горбатенко)

О.П.Халик (каф. МПМ та РП, науковий кер.-доц., д.т.н. С.П.Гогій)

А.С.Шпотя (каф. ПГМ, науковий кер.-доц., к.т.н. В.С.Кривочес)

Стипендіати ректора з ITC

Наука – настинення для молоді... Ці слова є девізом для студієнтів і викладачів Навчально-наукового інституту телекомунікаційних систем. Більшість майбутніх науковців долучаються до науково-дослідної роботи ще на 3-4 курсах: беруть участь у предметних олімпіадах, наукових семінарах та міжнародних науково-технічних конференціях. Для них, хто поринув у науку, прагне зробити свій внесок в її розвиток, присвячує її свій вільний час та завзято працює над собою, стипендія ректора є достойною винагородою.

У 2011 році в ITC стипендіатами ректора стали: О.Фігурина, А.Власенко, Т.Існюк та О.Згурський.

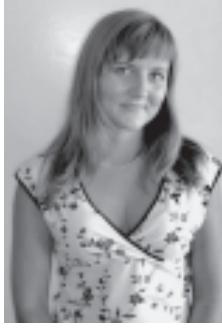

Олена Фігурина (гр. ТІ-61М, науковий керівник магістерської дисертації – д.т.н., проф. К.С.Сундучиков)

почала займатися науковими дослідженнями з 3-го курсу, бере активну участь у міжнародних конференціях, опублікувала 5 тез у збірниках матеріалів наукових конференцій.

Основний напрям наукових досліджень – безпроводові технології та перспектива їх розвитку в Україні. Середній бал за час навчання 5,0. У 2010 р. з оцінкою "відмінно" захистила бакалаврську роботу. За високі досягнення в навчанні отримала диплом з відзнакою. За успіхи в навчанні та громадську активність була нагороджена стипендією голови КМДА. Олена активно займається громадською роботою, с старостою групи. Під її керівництвом група два роки поспіль отримувала звання "Краща академічна група ITC".

Анастасія Владисенка (гр. ТС-63М, науковий керівник магістерської дисертації – д.т.н., с.н.с. О.О.Трубін)

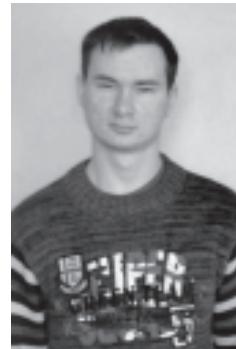

Анастасія Владисенка (гр. ТС-63М, науковий керівник магістерської дисертації – д.т.н., с.н.с. О.О.Трубін)

бере активну участь у наукових конференціях, зокрема як міжнародних, опублікувала 14 наукових робіт.

За участі у 19-й Міжнародній Кримській конференції "НВЧ-техніка та телекомунікаційні технології" (КриміКо'2009) отримала грамоту за найкращу наукову роботу. У 2010 р. на конкурсі студентських наукових робіт з технічних наук, яка проводилась на базі Одеської національної академії зв'язку ім. О.С.Попова, отримала грамоту.

Олексій Згурський (гр. Т3-61М, науковий керівник магістерської дисертації – д.т.н., проф. М.Ю.Ільченко)

відзначений за успіхи в навчанні 5,0. З відзнакою захистила бакалаврську роботу. Бере активну участь у наукових конференціях, зокрема як міжнародних, опублікувала 14 наукових робіт.

За участі у 19-й Міжнародній конференції "НВЧ-техніка та телекомунікаційні технології" (КриміКо'2009) отримала грамоту за найкращу наукову роботу. У 2010 р. на конкурсі студентських наукових робіт з технічних наук, яка проводилась на базі Одеської національної академії зв'язку ім. О.С.Попова, отримала грамоту.

Середній бал за час навчання 5,0. З відзнакою захистила бакалаврську роботу. Бере активну участь у наукових конференціях, зокрема як міжнародних, опублікувала 14 наукових робіт.

За участі у 19-й Міжнародній конференції "НВЧ-техніка та телекомунікаційні технології" (КриміКо'2009) отримала грамоту за найкращу наукову роботу. У 2010 р. на конкурсі студентських наукових робіт з технічних наук, яка проводилась на базі Одеської національної академії зв'язку ім. О.С.Попова, отримала грамоту.

Середній бал за час навчання 5,0. З відзнакою захистила бакалаврську роботу. Бере активну участь у наукових конференціях, зокрема як міжнародних, опублікувала 14 наукових робіт.

За участі у 19-й Міжнародній конференції "НВЧ-техніка та телекомунікаційні технології" (КриміКо'2009) отримала грамоту за найкращу наукову роботу. У 2010 р. на конкурсі студентських наукових робіт з технічних наук, яка проводилась на базі Одеської національної академії зв'язку ім. О.С.Попова, отримала грамоту.

Середній бал за час навчання 5,0. З відзнакою захистила бакалаврську роботу. Бере активну участь у наукових конференціях, зокрема як міжнародних, опублікувала 14 наукових робіт.

За участі у 19-й Міжнародній конференції "НВЧ-техніка та телекомунікаційні технології" (КриміКо'2009) отримала грамоту за найкращу наукову роботу. У 2010 р. на конкурсі студентських наукових робіт з технічних наук, яка проводилась на базі Одеської національної академії зв'язку ім. О.С.Попова, отримала грамоту.

Середній бал за час навчання 5,0. З відзнакою захистила бакалаврську роботу. Бере активну участь у наукових конференціях, зокрема як міжнародних, опублікувала 14 наукових робіт.

За участі у 19-й Міжнародній конференції "НВЧ-техніка та телекомунікаційні технології" (КриміКо'2009) отримала грамоту за найкращу наукову роботу. У 2010 р. на конкурсі студентських наукових робіт з технічних наук, яка проводилась на базі Одеської національної академії зв'язку ім. О.С.Попова, отримала грамоту.

Середній бал за час навчання 5,0. З відзнакою захистила бакалаврську роботу. Бере активну участь у наукових конференціях, зокрема як міжнародних, опублікувала 14 наукових робіт.

За участі у 19-й Міжнародній конференції "НВЧ-техніка та телекомунікаційні технології" (КриміКо'2009) отримала грамоту за найкращу наукову роботу. У 2010 р. на конкурсі студентських наукових робіт з технічних наук, яка проводилась на базі Одеської національної академії зв'язку ім. О.С.Попова, отримала грамоту.

Середній бал за час навчання 5,0. З відзнакою захистила бакалаврську роботу. Бере активну участь у наукових конференціях, зокрема як міжнародних, опублікувала 14 наукових робіт.

За участі у 19-й Міжнародній конференції "НВЧ-техніка та телекомунікаційні технології" (КриміКо'2009) отримала грамоту за найкращу наукову роботу. У 2010 р. на конкурсі студентських наукових робіт з технічних наук, яка проводилась на базі Одеської національної академії зв'язку ім. О.С.Попова, отримала грамоту.

Середній бал за час навчання 5,0. З відзнакою захистила бакалаврську роботу. Бере активну участь у наукових конференціях, зокрема як міжнародних, опублікувала 14 наукових робіт.

За участі у 19-й Міжнародній конференції "НВЧ-техніка та телекомунікаційні технології" (КриміКо'2009) отримала грамоту за найкращу наукову роботу. У 2010 р. на конкурсі студентських наукових робіт з технічних наук, яка проводилась на базі

Міжнародна конференція з проблем наукового забезпечення енергетики

З 18 по 22 квітня 2011 року на ТЕФ пройшла IX Міжнародна науково-практична конференція аспірантів, магістрантів та студентів "Сучасні проблеми наукового забезпечення енергетики", присвячена 80-й річниці факультету. До участі в конференції було заявлено та прийнято понад 400 докторів.

На пленарному засіданні виступили: академік НАН України, директор Інституту вугільних енерготехнологій НАН України О.Ю.Майстренко з доповідю "Сучасний стан реалізації чисельних вугільних енерготехнологій у світі"; д.т.н., чл.-кор. НАН України А.А.Халатов з доповідю "Парогазові установки у світі та Україні"; д.ф.-м.н.,

зас. відділу управління примежовим шаром Інституту гідромеханіки НАН України Г.А.Воропаєв з доповідю "Моделювання складних вихрових потоків"; с.н.с. Інституту тепло- і масообміну імені А.В.Ликова НАН Білорусі к.ф.-м.н. Ю.В.Жукова з доповідю "Пасивні методи інтенсифікації теплообміну: сучасний стан".

Окрім того, робота конференції проходила у восьми секціях: атомної енергетики; теплообміну і гідродинаміки в енергетичних установках; новітніх сучасних технологій у тепловій енергетиці; гідродинаміки та тепломасообміну у теплоспоживаючому обладнанні промислових підприємств; автоматизації тепло-

енергетичних процесів; геометричного моделювання та проблем візуалізації; програмного забезпечення інформаційних систем та мережних комплексів; моделювання та аналіз теплоенергетичних процесів.

За результатами виступів було опубліковано збірку тез доповідей учасників конференції.

За кращі доповіді студенти М. Ніщімна, В.Дудко, Т.Лемкін, В.Кондратюк, Ю.Кузан, В.Шурова, Р.Ткачук, О.Алексей, В.Кравчук, І.Акімов, М.Галан, Н.Притула, А.Рачинський, М.Хандусь, В.Донець, М.Гребініна та І.Баламанджи нагороджені Почесними грамотами.

Єгор Гангalo

Урочисте відкриття конференції. Виступає декан ТЕФ проф. Є.М. Письменний

До 115-річчя з дня народження професора Ю.Д.Соколова

26 травня 2011 р. виповнилося 115 роців з дня народження члена-кореспондента АН УРСР, професора Юрія Дмитровича Соколова – видатного вченого в галузі небесної механіки, завідувача кафедри вищої математики КПІ у 1937-1941 рр.

Ю.Д.Соколов народився 14 (26) травня 1896 р. у селищі Лабінській на Кубані. Його батько служив у козацькому полку, мати була вчителькою жіночої гімназії. Після закінчення із золотою медаллю Лабінської чоловічої гімназії Юрій Дмитрович вступав на математичне відділення фізико-математичного факультету Київського університету. Бліскучі лекції О.П.Котельникова, Д.О.Граве, Б.Я.Букреєва, Г.В.Пфейфера, В.О.Котельникова, Г.К.Суслова, Р.П.Фогеля і П.Б.Воронца значною мірою визначили його майбутній шлях. На пропозицію академіка Д.О.Граве Ю.Д.Соколов розпочав дослідження класичної проблеми небесної механіки – задачі N тіл, і вже в 1921 р. опублікував свою першу наукову статтю "К движению материальной точки, которая притягивается к неподвижному центру и находится под действием пертурбационной силы".

15 квітня 1929 р. Ю.Д.Соколов захищив докторську дисертацію на тему "Умови загального зіткнення трьох тіл, які взаємно притягаються за законом Ньютона". Вона принесла члену широке визнання і поставила його в один ряд з кращими фахівцями в галузі небесної механіки того часу.

У грудні 1933 р. Ю.Д.Соколов був одним із засновників Інституту математики ВУАН. У середині 30-х рр. Київська математична школа отримала визнання не тільки в СРСР, а й в усьому світі. Тут творили Д.О.Граве, М.П.Кравчук, Г.В.Пфейфер, М.О.Лаврентьев, Н.І.Ахієзер, В.С.Дяченко, М.Г.Крейн, М.Х.Орлов, С.Я.Ремез, І.Я.Штаєрман.

Величезний вплив на Ю.Д.Соколова мала співпраця з академіком М.П.Кравчуком, за сприяння якого Юрій Дмитрович став учасником I та II Всеесоюзних математичних з'їздів (у 1930 і 1934 рр.) і багатьох наукових семінарів і конференцій.

Ю.Д.Соколов

з 1922 р. по 1930 р. Юрій Дмитрович викладав математику в Київському архітектурному інституті, з 1929 р. по 1934 р. завідував кафедрою математики і механіки Київського вечірнього робітничого математичного інституту, з 1930 р. по 1938 р. – кафедрою математики Київського інституту шкірно-промисловості, з 1930 р. до кінця свого життя – кафедрою математики Київського індустриального інституту, з 1937 р. по 1941 р. – кафедрою математики Київського індустріального інституту (так тоді називався КПІ), з 1943 р. по 1949 р. – кафедрою теоретичної механіки Київського державного університету.

Кафедра вищої математики КПІ Юрій Дмитрович очолив у 1937 р. – після звільнення з цієї посади М.П.Кравчука. Юрій Дмитрович не приєднався до загального хору осудників видатного математика, якого вважав своїм учителем та наставником. Він намагався по можливості не відіदувати збори, де ганьбили М.П.Кравчука за наклепницькими звинуваченнями в шпигунстві, зраді інтересів держави, націоналізмі та ін. За ініціативою О.С.Смогоржевського було написано лист-заяву до органів НКВС, де говорилося про величезну значущість М.П.Кравчука в науці та педагогіці і категорично заперечувалися звинувачення, які підписали Р.Й.Демаховська, В.А.Зморович, Я.С.Гольдбаум та проф. Ю.Д.Соколов. Це був дуже сміливий вчинок для тих часів.

Юрій Дмитрович підтримав та врятував від звільнення учнів М.П.Кравчука. Він опікувався їх педагогічною діяльністю, сприяв їх науковому зростанню та вибору пріоритетів у науці та педагогіці. До них належали О.С.Смогоржевський та В.А.Зморович, які очолили математичні кафедри КПІ у роки Великої Вітчизняної війни та повоєнної розбудови. В подальшому Ю.Д.Соколов підтримував з ними тісні стосунки, був опонентом на захистах їх докторських дисертацій.

Ю.Д.Соколов багато зробив для змінення математичної кафедри КПІ, збереження її високого наукового

рівня, що було започатковано його відомими попередниками – В.П.Єрмаковим, Б.Я.Букреєвим, М.П.Кравчуком. Він злагодив та розширив напрямки наукових досліджень. За часів його керівництва в КПІ почали зароджуватися перші наукові семінари з різних галузей математичної науки, на вимогу часу розширилась кількість математичних дисциплін. Ю.Д.Соколов надавав великого значення науково-методичній роботі. На засіданнях кафедри систематично обговорювалися методичні доповіді з найбільш складних розділів наочальної програми. Зауваження і поради Юрія Дмитровича зіграли істотну роль в підвищенні педагогічної майстерності викладачів.

У цей же період наукові досягнення Ю.Д.Соколова отримали нове визнання – у лютому 1939 р. його обрали членом-кореспондентом АН УРСР.

Підійшов до задачі керівництва кафедри вищої математики та обсерваторії Ю.Д.Соколов вирішував проблеми, яким загрожувала смерть. За врятування видомого математика і педагога проф. С.І.Зуховицького (єврея за національністю) Ю.Д.Соколова та його дружину Mariju в 1993 р. Відділом пам'яті мучеників і героїв (Єрусалим) було занесено до списку праведників народів світу.

Під час відстуپу німецьких військ співробітникам обсерваторії дивом вдалося врятувати майно обсерваторії від вивезення в Німеччину. В привезені німцями ящики для пакування співробітники завантажили каміння, металобрухт та ганчір'я, а самі поховались у знайомих у місті. За збереження бібліотеки та обладнання обсерваторії Ю.Д.Соколов у 1968 р. був нагороджений медаллю "За оборону Києва".

Після звільнення Києва відновила свою роботу кафедра теоретичної механіки КДУ ім. Т.Шевченка під керівництвом Ю.Д.Соколова. 1 серпня 1944 р. його було поновлено на по-

ОГОЛОШЕННЯ

В Інституті спеціальногоз'язку за освітнюю інформацію НТУУ "КПІ" з 30 травня 2011 року проводиться ліцензування з наданням освітніх послуг з підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "спеціаліст" зі спеціальності "Інформаційні технології".

7.05010101 "Інформаційні системи та технології";
7.05090302 "Телекомунікаційні системи та мережі";
7.17010102 "Безпека державних інформаційних ресурсів".
Довідки за тел.: 281-51-22.

На засіданні профкому співробітників

Чергове засідання профспілкового комітету співробітників університету відбулось 19 травня 2011 р. Зокрема, було розглянуто поточну інформацію про діяльність профспілок працівників освіти і науки України та її структурних підрозділів (доповідач – В.І.Молчанов) та питання організації оздоровлення й відпочинку співробітників НТУУ "КПІ" в 2011 р.

Голова профкому В.І.Молчанов повідомив про результати переговорного процесу очільників профспілок працівників бюджетної сфери з урядом та про наміри влади поступравово розморозити едину тарифну сітку з поетапним приведенням розміру оплати працівникам передшого тарифного розряду до розміру мінімальної заробітної плати. Також було обговорено статтю в газеті "Освіта" від 16 травня 2011 року "За лаштунками протесту". Представник профспілок турбус висвітлена там передана та провокаційна думка про виключну причетність посадовців від освіти до рішення про підвищення зарплати. Цікаво, де були їх (посадовців) "наполегливі ви-

маги" останні три роки, коли ЄСТС була практично заморожена.

Заступник голови профкому О.І.Шейко поінформував про організацію відпочинку на університетських базах, голова дитячої комісії О.О.Кожем'яненко доповідав про особливості цьогорічної дитячої оздоровчої кампанії та про розширення переліку дитячих оздоровниць, голова комісії з інформатизації та міжнародного співробітництва М.О.Безуглій надав інформацію про організацію в серпні 2011 р. груп безвізового міжнародного обміну між КПІ та Варшавською політехнікою. Більш докладна інформація представлена на сайті профкому в розділі "Оздоровлення".

Також було розглянуто пропозицію профкому щодо відновлення пільгового відвідування співробітниками КПІ басейну за окремими перевістками. Для цього пропонується створити групу здоров'я з частковою оплатою вартості надання послуг (списки формують і подають разом із фотокартками підрозділи до 10 червня 2011 року).
Інф. профкому співробітників

Співробітники кафедри вищої математики і теоретичної механіки Київського інженерно-будівельного інституту. Третій зліва – Ю.Д.Соколов. Травень 1956 р.

саді завідувача відділу механіки Інституту математики АН УРСР, а в 1957 р. затверджену на посаді завідувача відділу диференціальних рівнянь.

У з'вязку з розвитком космонавтики на небесну механіку в СРСР було накладено гриф секретності. Через те що Ю.Д.Соколов перебував на окупованій території, його усунули від досліджень задачі N тіл і викладання в Кіївському університеті. Тоді Юрій Дмитрович перейшов до задач гідродинаміки. Він розв'язав низку важливих задач теорії фільтрації та запропонував новий наближений метод розв'язання диференціальних та інтегральних рівнянь, який відомий сьогодні як метод функціональних поправок Ю.Д.Соколова. Цій тематиці присвячена його монографія "Метод усереднення функціональних поправок".

Під керівництвом Ю.Д.Соколова більше ніж 20 осіб захистили дисертації. Багато з них стали відомими вченими. Його лекції були візирським педагогічним мистецтвом – в них гармонійно поєднувалися доступність, чіткість та глибина наукового змісту. Ю.Д.Соколов був знавцем літератури, особливо поезії, захоплювався поезією Омара Хаяма, досить доречно декламував на закінченні деяких наукових семінарів або навіть на Вченій раді, мав феноменальну пам'ять, знат багато іноземних мов – англійську, італійську, польську, білоруську, французьку та німецьку.

Уже в похилому віці Ю.Д.Соколов був одним із трьох математиків з академічними званнями, які в 1960-х рр. приступили до закритих судів над правозахисниками.

Він залишив після себе важому наукову спадщину – 104 статті та 2 монографії. Монографія Ю.Д.Соколова "Особові траекторії системи свободних матеріальних точок", опублікована в 1951 р., стала надбанням небесної механіки. У 1967 р. за успіхи в розвитку радянської науки та впровадження наукових досягнень у народне господарство Юрій Дмитрович був нагороджений орденом Трудового Чорвоного Прапора.

<p

Анжеліка Акбар

Діалог сердець: концерт Анжеліки Акбар у КПІ

Коли я зрозуміла, що у ЦКМ сьогодні анишлаг, і побачила рояль на сцені, зразу відчула деяке хвилювання за виконавицю. Адже в залі було безліч гамірних студентів та ліцеїстів, яких, як дехто вважає, цікавлять хіба що молодіжна мода, дискотеки і розваги. Схоже було, що відвідати концерт публіку "змотивували" викладачі. Тож і заявлені в програмці класичні фортепіанні твори потребували, здавалося б, трохи іншого налаштування... Але ось на сцену стрімко вийшла струнка жінка у червоній сукні. Анжеліка Акбар – піаністка зі світовим ім'ям, композитор, доктор музикознавства, представник ЮНЕСКО, письменниця, перекладач, щаслива дружина і матір двох синів. Людина, яка має українське коріння, але по над 20 років мешкає в Туреччині, сучасна зірка турецького музичного Олімпу, авторка 400 (!) творів для хору з оркестром.

Перші ж слова Анжеліки, звернені до публіки, зачарували свою ширістю. З легким акцентом вона розповіла про своє дитинство, про те, як у чотирирічному віці в ній відкрили абсолютний слух, про навчання в музичній школі та консерваторії, і, звичайно, про вплив батька на формування її особистості. Присутній у залі батько Анжеліки – Станіслав Тимченко, до речі, наш колега, доцент кафедри філософії ФСП, напевно відчував невимовну гордість за дочку. Флюїди сімейного тепла

швидко поширилися на всю залу. Та ще Анжеліка звернулася до людей із закликом почувати себе як удома чи на зустрічі друзів. Так, в атмосфері взаємної симпатії прийшов час музики...

Звичайно, Україну відвідує багато піаністів-віртуозів. Попри скильглення щодо кризи культури, зали столичних консерваторій та філармонії зазвичай заповнені віщент. Проте переважна більшість піаністів – це чоловіки, які спеціалізуються на творах

певних авторів. А тут ми побачили жінку, яка наповнює музику світлом жіночності, у виконавському стилі якої поєднується внутрішня гармонія й надзвичайна пристрасність. Кожний твір ставав маленьким спектаклем, адже піаністка робила невеличкі усні прелюдії до концертних номерів, а частину з них ще й доповнювала власним співом. Анжеліка грава Баха "по-східному",

танго П'яцолло, п'еси турецьких композиторів і, звичайно, власні твори. Якщо розгадувати секрет надзвичайного впливу її музики на людей, можна сказати одне – вона грає серцем. Саме таке виконання спроможне запалити у відповідь серця слухачів – де б вони не жили, скільки б років не мали. На якусь мить здається, що люди в залі наче об'єдналися в єдиний живий організм, який вівирує і співпереживає разом із хвилями музичних звуків, що лунали зі сцени. Грим оваций викликали "Лібертанго" П'яцолло, вальс "Серце", який Анжеліка присвятила старшому синові (його звуть Юрек, що перекладається як "серце"), "Маленький пастух" турецького автора Еркіна. Особливе враження справили твори самої Акбар, безпосередньо пов'язані з гострими соціальними темами – музична балада "Поодинока чинара" про долю Назима Хікмета, п'еса "Косово" про трагічні югославські події. Зворушливим моментом став і вихід на сцену Станіслава Тимченка, який зіграв твір "Камо грядеші", що написав колися після споглядання скульптур Родена.

Можна було багато ще розповісти – про присутніх у залі доброзичливих турецьких студентів і співробітників турецьких представництв в Україні, про надзвичайне почуття гумору нашої геройні, про її захоплення філософією, про слухачів, які не знайшли вільного місця в залі, тож застigli у проходах біля сцени, і про типову ситуацію з технічними збоями під час трансляції кліпу. Варто зауважити, що наприкінці зустрічі увесь зал, підхопившися, довго аплодував стоячи.

Проте краще закінчити цитуванням самої гості: "Я впевнена: головне у житті – це не голос крові або релігії чи політичних переконань. Головне – це голос серця, який не залежить ані від тіла, ані від розуму, ані від віри. Він залежить тільки від Любові, яка є в кожному з нас. Тож плекаймо мир і любов у своєму серці, створюймо острівці умиротворіння серед хаосу життя!"

Марина Препотенська

Іноземні студенти КПІ на святі в Переяславі

Важливою подією для студентів міжнародного факультету стало привітання ректора М.З.Згуровського на засіданні Вченої ради іноземним громадянам – студентам НТУУ "КПІ" та вручення їм диплома Головного управління освіти і науки Київської облдержадміністрації за активну участь у фольклорно-етнографічному фестивалі "Дитинства пісня Великодня". Для них велика частина отримали нагороду на такому поважному зібранні та потиснути руку ректору, а все починалося традиційно...

Щороку навесні студенти – іноземні громадяни НТУУ "КПІ" подорожують містами України. Не став винятком і цей рік. 25 квітня 70 студентів відправились до одного з найстаріших міст України – Переяслава-Хмельницького. Його по праву називають містом музеїв та архітектурних пам'яток. Студенти відвідали Національний історико-етнографічний заповідник "Переяслав" та музеї-діораму "Битва за Дніпро восени 1943 року".

Студенти з цікавістю слухали розповідь про форсування Дніпра райдянськими військами та героїчну бит-

ву на Букринському плацдармі, яка забрала життя 250 тис. воїнів. Численні запитання до екскурсовода свідчили про те, що тема хвилює слухачів. Вони пройнялися почуттям скорботи та духом єдності за мир у світі.

Гордість переяславців – Музей народної архітектури й побуту Середньої Наддніпрянщини, створений у 1964 р. На 30 га розташовано 185 об'єктів, з них 104 пам'ятки народної архітектури XVII–XIX ст., у т. ч. 20 тисяч

підготовки космонавтів ім. Ю.О.Гагаріна. Видатна роль у створенні й функціонуванні переяславських музеїв належить відому музею історики, почесяму директорові історико-етнографічного заповідника Михайлу Івановичу Сікорському.

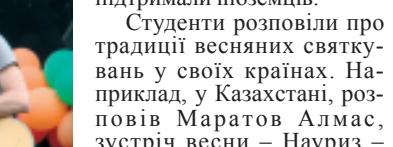
Саме того дня на території музею проходив обласний фольклорно-етнографічний фестиваль "Дитинства пісня Великодня". Тож студенти міжнародного факультету стали його активними учасниками. Свято зачарувало присутніх світом сучасного українського мистецтва: цікаво було познайомитися з роботами народних умільців із різбллення по дереву, гончарства, ткацтва, вишивання, лозоплетіння, а українські пісні у виконанні кращих художніх колективів Київщини захопили свою мелодійністю та ширістю.

Кульмінацією фестивалю стало привітання студентів-іноземців

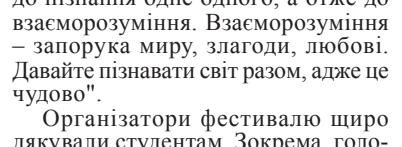

НТУУ "КПІ" – представників 10 країн світу: В'єтнаму, Ірану, Казахстану, Камеруну, Китаю, Кореї, Нігерії, Південно-Африканської Республіки, Туреччини та України – всім учасникам і гостям із Великодніми святами. Дуже не просто було виступати перед численною аудиторією,

адже студенти підготовчого відділення тільки-но почали вивчати українську й російську. Але атмосфера гостинності й доброзичливості допомогла здолати хвилювання, тож їхні пісні та побажання щастя й добра лунали щиро, впевнено. Почуття гордості за студентів – іноземних громадян переповнювало в ту мить декана міжнародного факультету Г.Г.Владиміра

Студенти впевнені, що пісня є душою народу, тому щедро ділилися своєю рідною і так само радо приймали українську. А виконана українською мовою пісня "Я бажаю вам добра" студентами з Нігерії Ннаджі Кхідімми Айрі, Аденій Кхристіані, Оббот Уто Крікко стала приемним подарунком для всіх присутніх. Бурхливі оплески викликали слова

Вільфріда з Камеруну: "Наша зустріч сьогодні – це ще один крок до пізнання одне одного, а отже до взаєморозуміння. Взаєморозуміння – запорука миру, злагоди, любові. Давайте пізнавати світ разом, адже це чудово".

Організатори фестивалю широко дякували студентам. Зокрема, голова Київської облдержадміністрації А.Й.Присяжнюк зазначив, що участь студентів-іноземців з НТУУ "КПІ" надала фестивалю міжнародного статусу, та на знак вдячності і поширення вручив їм великолікий кошик, коровай і почесний диплом фестивалю. Студенти ще раз переконалися в тому, що гостинне серце українців завжди відкрите для спілкування та дружби.

*Райса Куторій,
завідувач сектору
міжнародного факультету*

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут»

<http://www.kpi.ua/kp>

03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
gazeta@kpi.ua
тел. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор
Н.С.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН
Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір
О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор
О.А.КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ-інк»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.